

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, și de abrogare a unei hotărâri.

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul hotărârii este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect este elaborat în contextul implementării prevederilor Anexei III la Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012 (ratificat prin Legea nr. 292 din 21.12.2012) și are ca scop transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 748/2012 al Comisiei Europene din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție.

Prin elaborarea proiectului de act normativ în redacție nouă se urmărește avansarea gradului de compatibilitate a actului normativ național în corespundere cu ultimele modificări operate la Regulamentul (UE) nr. 748/2012, după cum urmează:

1) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2019/897 al Comisiei din 12 martie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește includerea în anexa I a abordării bazate pe riscuri a verificării conformității și punerea în aplicare a cerințelor pentru protecția mediului (Text cu relevanță pentru SEE);

2) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2020/570 al Comisiei din 28 ianuarie 2020 de modificare și de rectificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește alinierea normelor privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice la Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 (Text cu relevanță pentru SEE);

3) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/699 al Comisiei din 21 decembrie 2020 de modificare și de rectificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește instrucțiunile pentru continuitatea navigabilității, producția de piese destinate a fi utilizate în cadrul întreținerii și luarea în considerare a aspectelor legate de îmbătrânirea aeronavelor în procesul de certificare;

4) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/1088 al Comisiei din 7 aprilie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește actualizarea trimerelor la cerințele de protecție a mediului (Text cu relevanță pentru SEE);

5) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/201 al Comisiei din 10 decembrie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește sistemele de management al siguranței și sistemele de raportare a evenimentelor care urmează să fie instituite de către organizațiile de proiectare și de producție și în ceea ce privește procedurile aplicate de agenție, precum și de rectificare a regulamentului respectiv;

6) REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2022/203 al Comisiei din 14 februarie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește sistemele de management și sistemele de raportare a evenimentelor care urmează să fie instituite de autoritățile competente, precum și de rectificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește eliberarea certificatelor de evaluare a navigabilității;

7) REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2022/1253 al Comisiei din 19 iulie 2022 de rectificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește derogările de la anumite cerințe introduse prin Regulamentul delegat (UE) 2022/201.

Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 748/2012 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, prevăzut în Partea C. „SIGURANȚA AVIAȚIEI” din Acordul privind Spațiul Aerian Comun cu UE (în continuare ASAC), precum e stabilit în art. 80 din Capitolul 15 „Transporturi” al Titlului IV al Acordului de Asociere RM – UE, precum și o măsură normativă ce rezultă din Raportul analitic al Comisiei Europene din 1 februarie 2023 privind cererea de aderare a RM la UE.

Prin proiect se urmărește crearea cadrului normativ primar necesar stabilind proceduri administrative de asigurare a compatibilității în materie de navigabilitate și mediu a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice, cu condiția respectării cerințelor esențiale stabilite în Codul aerian 301/2017; aceste cerințe și proceduri determină condițiile de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor respective.

Proiectul respectiv creează condițiile necesare pentru asigurarea conformității de către întreprinderile implicate în proiectarea și fabricarea de produse, repere și dispozitive pentru a putea fi demonstrată existența capacității necesare și a mijloacelor corespunzătoare pentru îndeplinirea obligațiilor și prerogativelor aferente ce le revin; fiind prevăzute măsuri corespunzătoare pentru de stabilire a condițiilor de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor care atestă conformitatea.

Dispozițiile proiectului național reflectă stadiul actual al tehnicii și cele mai bune practici ale Uniunii Europene în materie de navigabilitate, ținându-se cont de experiența aeronautică internațională și de progresul științific și tehnic, inclusiv prin asigurarea unui răspuns imediat la cauzele confirmate ale accidentelor și incidentelor grave.

Prin promovarea proiectului în cauză, se va asigura aplicarea unitară a cerințelor în materie de navigabilitate și mediu în legătură cu produsele, reperele și dispozitivele aeronautice fiind impuse autorităților competente ale statului aplicarea procedurilor corespunzătoare de evaluare a conformității cu aceste cerințe; fiind în același timp stabilite specificații pentru certificare și materiale orientative, astfel încât încadrările să aibă un caracter unitar.

Complementar, proiectul creează condițiile corespunzătoare de menținere a unui nivel ridicat și uniform al siguranței aviației, fiind introduse modificări ale cerințelor și procedurilor de certificare a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și de certificare a organizațiilor de proiectare și producție, în special în vederea elaborării normelor pentru demonstrarea conformității cu cerințele privind certificarea de tip și protecția mediului și în vederea introducerii posibilității de a alege conformitatea cu standarde ulterioare pentru modificările certificatelor de tip.

Este important de menționat că, în sensul prezentului proiect de act normativ, toate certificatele și/sau autorizații emise de Autoritatea Aeronautică Civilă, nu constituie acte permissive în înțelesul Legii nr. 160/2011. Documentele respective nu presupun conferirea de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Acestea sunt documente ce se referă la starea tehnică a aeronavei sau a componentelor acesteia.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Regulamentului transpune prevederile Regulamentului (UE) nr. 748/2012 al Comisiei Europene din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, așa cum a fost modificat ultima oară prin REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2022/1253 al Comisiei din 19 iulie 2022 de rectificare a Regulamentului (UE) nr. 748/2012 în ceea ce privește derogările de la anumite cerințe introduse prin Regulamentul delegat (UE) 2022/201, fapt reflectat corespunzător în Tabelul de concordanță la proiect.

Menționăm că după adoptarea proiectului, Autoritatea Aeronautică Civilă va adapta documentele tehnice subsecvente corespunzător modificărilor.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul conține prevederi ce se referă la:

- eliberarea certificatelor de tip, a certificatelor de tip restrictive, a certificatelor de tip suplimentare și modificările aduse acestor certificate;
- eliberarea certificatelor de navigabilitate, a certificatelor de navigabilitate restrictive, a permiselor de zbor și a certificatelor de autorizare a dării în exploatare;
- eliberarea autorizațiilor pentru proiectele de reparații;
- demonstrarea conformității cu cerințele de protecție a mediului;
- eliberarea certificatelor de zgomot;
- identificarea produselor, pieselor și echipamentelor;
- certificarea anumitor piese și echipamente;
- certificarea organizațiilor de proiectare și producție;
- emiterea dispozițiilor în materie de navigabilitate.

Menționăm că, necesitatea expunerii Regulamentului în redacție nouă, derivă din volumul amendamentelor incluse la actul UE. Acestea vizează completări cu norme ce privesc:

- sistemele de management și sistemele de raportare a evenimentelor care urmează să fie instituite;
- sistemele de management al siguranței și sistemele de raportare a evenimentelor care urmează să fie instituite de către organizațiile de proiectare și de producție și în ceea ce privește procedurile aplicate de Autoritatea Aeronautică Civilă;
- actualizarea trimiterilor la cerințele de protecție a mediului;
- instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității, producția de piese destinate a fi utilizate în cadrul întreținerii și luarea în considerare a aspectelor legate de îmbătrânirea aeronavelor în procesul de certificare;
- alinierea normelor privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice;
- includerea în anexa I a abordării bazate pe riscuri a verificării conformității și punerea în aplicare a cerințelor pentru protecția mediului;

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Odată cu adoptarea proiectului național, Hotărârea de Guvern nr. 468/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, se abrogă, luând în considerare prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în speță, prevederile art. 65 alin. (2) lit. b).

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de hotărâre va fi consultat și avizat cu autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiile interesate, agenții aeronautici, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR – compartimentul „Transparența”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor”, iar proiectul de hotărâre va putea fi accesat în directoriul „Transparență decizională/Anunțuri privind consultările publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md după anunțarea în cadrul Ședinței secretarilor generali.

Informația privind rezultatele procesului de avizare și consultare publică va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării raportului anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative fiind solicitată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării avizului CAL va fi completat Tabelul de Compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

11. Constatările altor expertize

Menționăm că, în cadrul promovării HG nr. 468/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție, actul normativ a fost expediat pentru avizare Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător, iar, potrivit Procesului Verbal nr. 14 al ședinței GL din 10.07.2019, atât AIR-ul cât și proiectul propriu-zis au fost susținute condiționat. Respectiv, Analiza Impactului de Reglementare a fost completat și îmbunătățit în corespundere cu propunerile înaintate de către expertul Comisiei.

În contextul în care secțiunile referitoare la proiectarea și producerea aeronavelor devin aplicabile începând cu momentul apariției potențialilor companii interesate de desfășurarea acestor

genuri de activitate, iar ținând cont de faptul că practicarea unor asemenea genuri de activitate de întreprinzător necesită resurse financiare, tehnice, științifice, umane, etc. considerabile pe care nu multe companii și chiar state nu și le pot permite, anticipăm faptul că aceste norme nu vor fi de facto aplicabile. În partea ce ține de secțiunile referitoare la eliberarea certificatelor de navigabilitate pentru aeronave, certificate de zgomot, etc., menționăm că aceste proceduri există și la moment, iar prin promovarea și aprobarea proiectului în redacția propusă doar actualizează standardele internaționale existente la moment. Totodată, cerul de subiecți interesați și afectați de prevederile prezentului proiect este extrem de restrâns, acest document afectând doar operatorii aerieni și operatorii de aeronave în materie de navigabilitate și cerințe față de mediu a aeronavelor care sunt niște standarde tehnice, scopul cărora este demonstrarea navigabilității aeronavelor și nicidecum nu se referă la desfășurarea activității de întreprinzător cu implicarea acestora.

Secretar general

Angela ȚURCANU